

MULD01

Mitok de jonge Eskimo

Mitok de jonge Eskimo. Door Willy Schermelé. Uitgave van H.E. Mulder's Speciale Roggebroodfabriek Giekerk (Friesland). (1934?)

36 genummerde pagina's vanaf het titelblad voor het opplakken van 64 kleurenplaatjes.

Prijs: 50 cent bij de winkelier.

Dit is het enige eigen album van de firma Mulder maalderij en roggebroodfabriek, uitgegeven na het 100-jarig jubileum in 1933. Het album is omgezet in de nieuwe spelling (spelling Marchant van 1934), met een enkele vergissing, en kan dus op zijn vroegst pas in 1934 verschenen zijn. Zowel de tekst als plaatjes zijn van Willy Schermelé, de enige vrouw onder de albumauteurs. (Zie ook Scholtens)

Mulder heeft daarvóór de twee grote albums van Philips reclamehandel uitgegeven, "Wilde dieren" en "Vogels en insecten".

Kenmerken

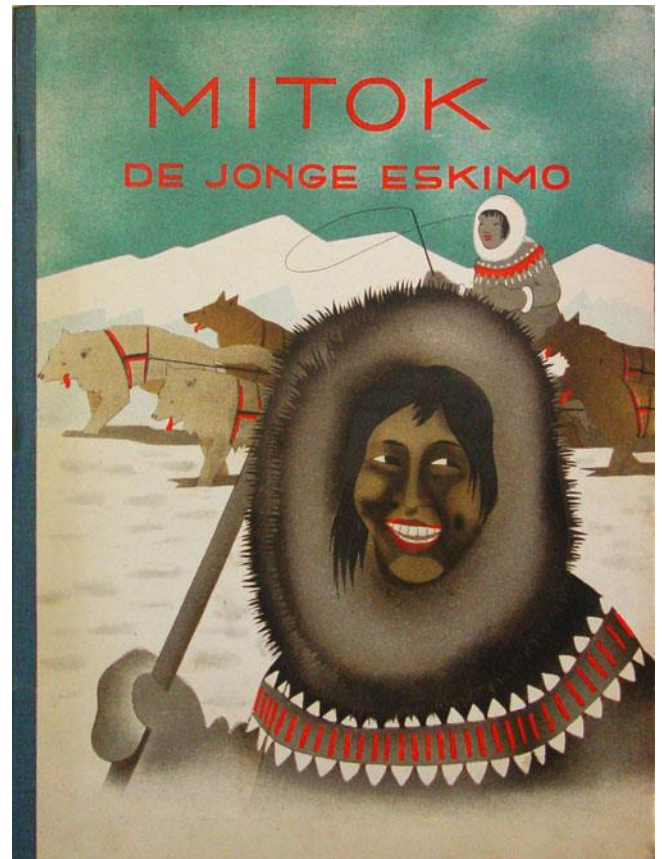
Dit opmerkelijke "crisisalbum" is enig in zijn soort en voor zover bekend het enige boek dat drukkerij De IJsel heeft gemaakt in deze vorm. Het album is groot (kwarto 24 x 32 cm) en dun, geniet in een dikke kartonnen kaft met een opgeplakte linnen strook om de rug te versterken. Het heeft geen schutbladen, voorwoord of inhoudsopgave. Het begint direct op de achterzijde van de titelpagina met het verhaal. Het verhaal is ingedeeld in 16 aaneengesloten korte hoofdstukjes met titel, zonder koptekening of iets dergelijks.

De vrij grote plaatjes (95 x 60 mm) zijn per vier in een ruit op de plaatjespagina's geplaatst. Onder de plaatjes is het nummer en de titel afgedrukt. Alle plaatjes zijn liggend.

De plaatjes zijn typische kinderboekenillustraties, maar Schermelé heeft een opvallende eigen stijl en een opmerkelijk kleurgebruik. In deze tijd waren in de kinderboekenillustraties de hoofdkleuren blauw, rood en geel gebruikelijk, aansluitend bij de kunststroming "De Stijl". Schermelé gebruikt echter veel lichtblauwe, bruine en grijsinten en alleen wat rode accenten.

Inhoud

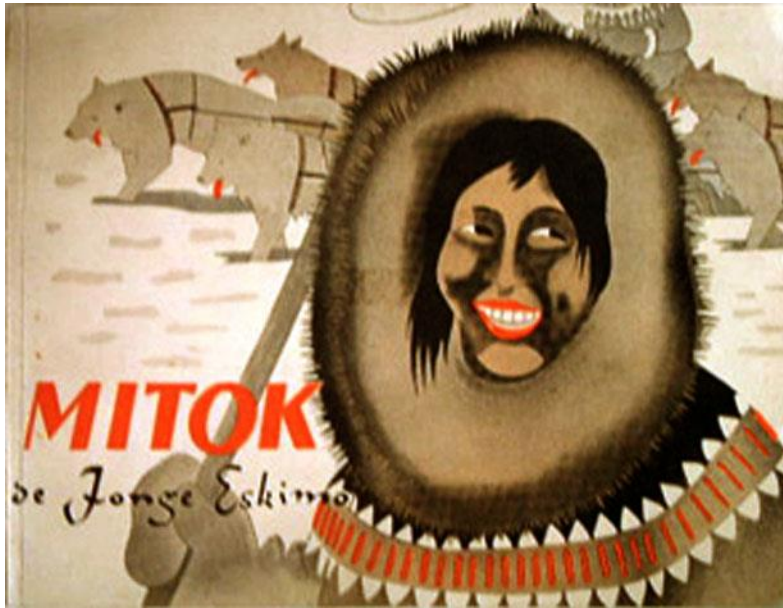
Dit mooie en leerzame boek van de bekende kinderboekenschrijfster en illustrator Willy Schermelé gaat over een Eskimojongen, die moet leren een jager te worden. We maken de bouw van een iglo mee, de kennismaking met een blanke pelsjager, visvangst op het ijs, de trek met de hondenslee, het gevecht met een ijsbeer – dat Mitok de erenaam "de berenbedwinger" oplevert – de jacht op rendieren, een wild gevecht met hongerige wolven, een ongewilde duik in het ijsskoude water en de vangst van robben. De honger vergt offers, maar Mitok overwint de tegenslagen en wordt een geducht jager.

De kwade geesten .... ze schenen er alles op te zetten om het Eskimovolk het allernodigste voedsel te onthouden. Het werd beangstigend stil op de eindeloze ijssvelden. Geen rob, geen vos en zelfs geen sneeuwwhoentje liet zich zien.

Eindelijk was er geen stukje voedsel meer en toen kwam een droevige dag voor Mitoks zusje. De jonge rob, die ze van hem had gekregen en waarmee ze zo vertrouwd was geraakt, moest worden opgeofferd om de allerergste honger van de familie te stillen ....

Drukkerij De IJsel heeft van 1925 tot 1964 een groot aantal plaatjesalbums en andere reclamedrukwerken gemaakt, waaronder het Mitok album. De IJsel heeft van de tekst en de plaatjes van dit album vier keer een heruitgave gemaakt in de vorm van een ingenaaid oblong boek.

1. Twee heruitgaven met inplakplaatjes

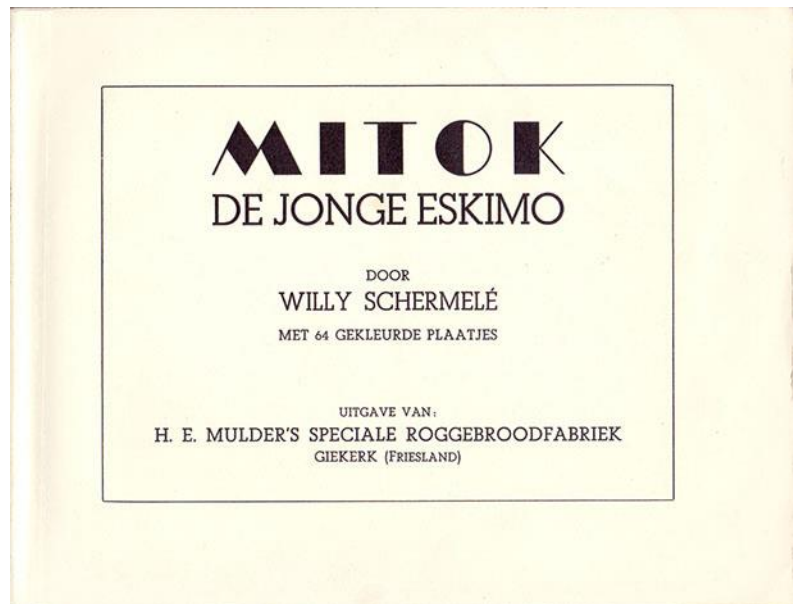
Oblong boek van 24,5 x 19 cm, ingenaaid met slappe kaft. 62 pagina's inclusief het titelblad, met de 64 plaatjes in te plakken per 4 aan weerskanten van de plaatjesbladen.

Vermoedelijk heeft Mulder deze heruitgave in de crisistijd laten maken omdat er nog veel plaatjes in omloop waren en herdruk van het grote album te duur was. De inhoud is gelijk aan het grote album, inclusief de tekstjes onder de plaatjes.

Dit inplakboek is tweemaal uitgegeven, de eerste keer voor Mulder met de firma op de titelpagina vermeld, zie hieronder. De tweede keer heeft De IJsel het boek zelf uitgebracht met de plakplaatjes als boekhandelsuitgave, zonder de vermelding van Mulder.

In beide uitgaven is op het laatste blad vermeld ONTW. EN DRUK „DE IJSEL” DEVENTER.

Een opmerkelijk verschil is dat in de handelsuitgave geen teksten onder de plaatjes gedrukt zijn.

2. Heruitgave met ingedrukte plaatjes

Het oblong boekje is met hetzelfde zetsel opnieuw uitgegeven met de plaatjes mee gedrukt als premie-uitgave door Het Twentsch Dagblad Tubantia Enschede, en nog eens opnieuw met de oorspronkelijke uitgever overgeplakt door het Twentsch Nieuwsblad. Dit is vermeld op de achterzijde van het boekje.

Het is iets korter gesneden dan de uitgave met de losse plaatjes (24,5 x 19 cm).

Op het laatste blad en rechtsonder op de achterkant is nu eenvoudig DRUK „DE IJSEL” vermeld.

Deze uitgaven hebben kort voor of na of aan het begin van de oorlog plaatsgevonden. Er is geen K-nummer op vermeld.

Ook het enige andere album van Schermelé, “Met z'n drieën er op uit” (het enige eigen album van Scholtens koffiebranderijen en theehandel Apeldoorn) is op deze wijze heruitgegeven. Daarop is echter het nummer K 744 vermeld; die uitgave is dus van 1942-1944.

3. Boekhandelsuitgave met ingedrukte plaatjes

Ditzelfde boekje met ingedrukte plaatjes is eind veertiger of begin vijftiger jaren uitgegeven voor de boekhandel door uitgeverij Hausemann & Hötte in Amsterdam (vermeld op het titelblad). Deze kleine uitgever met een beperkte portefeuille van kinderboeken heeft bestaan van 1942 tot eind tachtiger jaren.

